

Aleksis K – Sunnuntai-Kaleva

Varo vaaroja

Nykyisin, kun säät ovat mitä ovat, kansalaisilta odotetaan aivan uudenlaista tietoa ja käyttäytymistä luonnonvoimien armoilla. Siksi Ilmatieteen laitos ja muutamat muutkin kuuluttavat mediassa ja lähettelevät tekstiviestivaroituksia ankarasta pakkasesta, hirmuisesta helteestä, kauheasta myrskystä, vaarallisesta ultraviolettisäteilystä, pääkalloliukkaudesta, siitepölystä, merivedenpaisumuksesta ja milloin mistäkin.

Tällainen huolenpito lisää tietysti tuntuvasti kansalaisten turvallisuudentunnetta. Liukkaalla kadulla kävelijän on hyvä saada kännykkäänsä varoitus siitä, että liukas katu, jolla hän kävelee, saattaa olla liukas. Se tuntuu jotenkin virallisemmalta ja turvallisemmalta kuin pelkkä omin aistein tehty epävirallinen havainto. Se on vähän samantapainen kuin liikennetiedotus siitä, että punainen valo ei pala jossakin risteyksessä, tai jatkokuulutus, että nyt se taas palaa. Fiksuimmat meistä saattavat tuon itsekin nähdä, mutta moniko meistä uskaltaa luottaa omiin havaintoihinsa? Kyllä viranomaisen havainnot ovat paljon uskottavampia.

Varoittajien kannalta kysymys on varmaan siitä, etteivät he joudu vastuuseen, jos jotakin sattuu. Kun varoitus on annettu, laitos voi vetäytyä sen suojiin – minkäs se sille mahtaa, jos ihmiset varoituksista huolimatta käyttäytyvät itsetuhoisesti. Kärsikööt sitten myös seuraukset.

Koska uhkia näyttää ilmaantuvan vuosi vuodelta lisää, on oletettavissa, ettei vielä kukaan ole kaikesta huomattu varoittaa – varsinkin, kun ilmastonmuutos etenee ja tuottaa aina vain uusia tappajasäitä ja muita kauheuksia. Tulevina vuosina voimme odottaa nykyistä täsmällisemmin määriteltyjä varoituksia esimerkiksi erityyppisistä lumista, jotka aiheuttavat erityyppisiä vaaroja: räntävaroitus, pyryvaroitus, vitivaroitus, hötyvaroitus, naturavaroitus, nuoskavaroitus, sohjovaroitus, loskavaroitus, polannevaroitus, tykkyvaroitus, hankivaroitus, utukkavaroitus, hiutalevaroitus, kohvavaroitus ja hösselövaroitus.

Myös monet ruoka-aineet aiheuttavat nykyihmiselle niin suuria riskejä, että kansanterveyslaitoksen tai Eviran tai varmuuden vuoksi vaikka molempien olisi syytä ruveta lähettelemään ihmisille varoitusviestejä. Niitä voisi tulla päivittäin tai ainakin viikoittain, koska aina uudet tutkimukset paljastavat eri ruoka-aineet milloin terveellisiksi, milloin vaarallisiksi. Siis jotenkin tähän tapaan: ”Keskeytämme lähetyksen ruoka-ainevaroituksen takia: Voi on tällä viikolla epäterveellistä, mutta pieni päivittäinen annos punaviiniä saattaa edistää aineenvaihduntaa, ilmoittaa kansanterveyslaitos. Toistan: Voi on tällä viikolla terveellistä, mutta...”

